

KATEŘINA REICHELOVÁ: PODPRSENKA V KULTUROLOGICKÉ PERSPEKTIVĚ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Předmět, který Kateřina Reichelová zvolila pro svou diplomovou práci, by byl velmi výhodný i v případě, že by její záběr omezila jen na kulturněhistorickou studii. I v rámci tradičně chápaných dějin oděvu představuje podprsenka dosti výlučnou oděvní součást úzkou vazbou své historie na technologický vývoj. Především je ale výlučná významy, které překračují její utilitární funkce. Od první řádky předložené studie je zřejmé, nakolik si je autorka možností svého předmětu vědoma a jak bezpečně jeho zkoumání koncipuje jako zkoumání kulturologické. To ji přirozeně pudí překračovat horizonty historiografie materiální kultury nejen k interpretaci symbolických rolí podprsenky ve významových strukturách moderní kultury. Velmi cennou součástí diplomantčina přístupu je také reflexe feministické a genderové tematizace spodního prádla. S příkladnou badatelskou kázní zůstává vně, nepřipravuje se ale o charakteristiku, kterou považují na předloženém textu za velice cennou: Studie není psána z feministické perspektivy, o svém předmětu ale vypovídá z perspektivy ženské.

Charakteru předmětu a komplexnosti jeho uchopení diplomantka organicky podřídila kompozici práce. Svůj předmět nejprve exponuje přehlednou historickou studií, v níž s efektivním využitím nejnovější literatury sleduje vývoj spodního prádla v Evropě od paleolitu. Velmi oceňuji, jak kriticky čte diplomantka odbornou literaturu k dějinám odívání. Přes letitou praxi mě nepřestává udivovat extrémní rozpětí její kvality a trvanlivost některých stereotypů a zlovyků. Například zdaleka ne vždy je dosaženo rovnováhy mezi pólem technologickým a pólem kulturním, odbornice (neboť převaha žen je mezi autory literatury k dějinám odívání takřka totální) na textilní a oděvní materiály a technologie zpravidla nebývají odbornicemi v oboru dějin vizuální kultury a jejích kontextů a naopak. Rád konstatuji, že Kateřina Reichelová v tomto ohledu vybočuje z řady.

Předložená práce je ale výjimečná především v tom, že jako celek představuje podrobný projekt důkladného výzkumu. Nejprve je v příkladné komplexnosti a se stejně příkladnou systematičností pojmenován předmět. K přehlednosti a srozumi-

telnosti této části studie velmi přispělo samostatné vedení výkladu vývoje „technické“ stránky podprsenky a vývoje jejích funkcí a významů. Stejně komplexně diplomantka formuluje teoretická a metodologická východiska vlastního kvalitativního šetření, formuluje jeho témata a hypotézy. Projekt výzkumu je tak rozhodně přesvědčivější, než by mohla být v rámci přípravy diplomové práce provedená empirická sonda nutně omezeného rozsahu. Lze jen doufat, že se diplomantce brzy dostane příležitosti výzkum uskutečnit v plném rozsahu. Kvalita jeho přípravy leží mimo jakoukoli pochybnost a totéž mohu prohlásit o připravenosti autorky k získání empirických dat a jejich interpretaci ve prospěch poznání pro kulturologii velmi vděčného předmětu.

Samostatně musím ocenit kvalitu obrazové přílohy, a to nejen z pozice uživatele zabývajícího se vizuální kulturou, ale také z praktické osobní zkušenosti shromažďovatele ikonografických pramenů k dějinám odívání.

Diplomovou práci Kateřiny Reichelové *Podprsenka v kulturologické perspektivě* mohu celkově hodnotit jako zralou kulturologickou syntézu, důkladným studiem relevantní, převážně cizojazyčné literatury podloženou, dobře vystavěnou a čistě a kultivovaně napsanou a **plně ji doporučit k obhajobě.**

V Praze 23. září 2010

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.